Ч. 184 — Середа 18 (30) серпня 1893. — Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Розумне слово на часѣ

Добре то каже приповѣдка: „Чого дурный не знає, то выгадає“. — Таке то дѣє ся и теперь у насъ въ тыхъ сторонахъ, въ котрыхъ прокидаєсь холєра. А хочь ся пошесть зовсѣмъ не выступає такъ грôзно, якъ то бувало давнѣйше, або якъ було минувшого року въ Россіи, то всежь таки середъ непросвѣченыхъ масъ людей пôшовъ безъ потребы великій переполохъ, ба що гôрше, темни̂ люде розпускають всѣляки̂ нерозумни̂ и безосновни̂ поголоски и тымъ ще бôльше страшать людей и будять въ нихъ не то недовѣрє, але навѣть якесь пôдозрѣнє до лѣкарскои помочи. Се спонукало дра Володимира Кобриньского оголосити въ часописяхъ отсихъ кôлька словъ:

Якъ звѣстно, доси появились въ Коломыи и околицяхъ поодиноки̂, такожь лѣкарями сконстатовани̂, случаѣ холеры, и задля того вживають лѣкарѣ и дотычни̂ власти всякихъ можливыхъ средствъ, щобы въ самыхъ початкахъ ту страшну пошесть придушити. Якъ усе незвычайне выводить забобонну масу необразованои публики зъ рôвноваги, такъ и симъ разомъ раптовна проява поодинокихъ случаѣвъ холеры — мимо того, що доси до бôльшои пошести ще не прийшло — выкликала у тои публики непотрѣбный переполохъ та зворушенє и довела до того, що разъ стративши розуму рôвновагу, та маса починає вѣрити въ чудни̂ и зовсѣмъ неимовѣрни̂ рѣчи.

Такъ теперь розширилась, мовь блыскавиця, мѣжь масою публики вѣсть, що буцѣмъ то лѣкарѣ умысне затроюють заслабшихъ черезъ пôдшкôрне заприсненє отруты. Або: що всякого заслабшого, безъ рôзницѣ, силомôць хапають зъ дому до холєричныхъ бараковъ, щобы тамъ єго затроити. Врештѣ, що навѣть вода въ Прутѣ затроєна, и т. д.

Ясна рѣчь, що такихъ вѣстей, коли разъ они повстали середъ зворушенои масы, годѣ легковажити и що они, въ случаю выбуху бôльшои пошести можуть довести до найсумнѣйшихъ наслѣдковъ, — вказую тутъ на забуреня зъ причины холеры въ Россіѣ минувшого року — и розумѣє ся, можуть спаралізувати всяки̂ заходы для лѣченя хорыхъ и придавленя пошести.

Пôдъ напоромъ такихъ вѣстей и спонукуваный зъ усѣхъ боковъ вôдъ особъ, що мають до мене, яко до лѣкаря довѣрє, щобъ я высказавъ ся, на кôлько въ такихъ вѣстяхъ правды — чую ся обовязанымъ въ интересѣ кліентôвъ, маючихъ до мене довѣріє, заявити ось що:

Якъ звѣстно, въ холєричнôй слабости бувае часто хвиля, коли въ наслѣдокъ утраты воды, черезъ сильни̂ блюводы и вôдходы, кровь у орґанизмѣ густѣє, рухъ єѣ спиняє ся и за тымъ черезъ раптовный упадокъ физичныхъ силъ настає смерть. Коли бы було яке средство, котре могло бы устаючій рухъ крови знову рушити, то можна бы бодай подумати про те, що ратунокъ можливый. Наука справдѣ и придумала таке средство и завела въ тôй хоробѣ нову методу лѣченя, а именно: впускає ся, черезъ заприсненє пôдъ шкôру, вôдповѣдну скôлькôсть розпущенои въ водѣ соли (0·6% соли на 100 воды), чимъ майже на очахъ перестаючій обѣгъ крови починає ся знову проявляти и хорому вертаєсь житє, хочь, правда, тôлько на короткій часъ, алежь власне за ту хвилинку можна ужити всѣхъ дальшихъ средствъ для можливого вырятованя житя...

Дальше звѣстно, що для улекшеня страшныхъ корчѣвъ хорыхъ на холєру уживає ся заприсненя иголковою шприцкою маленькои скôлькости лѣкарства, усмиряючого и успокоюючого болѣ. И знову заприскує ся лѣки побуджаючи̂, — лѣки, котрыхъ впрочôмъ уживає ся и при иншихъ слабостяхъ изъ знаменитымъ результатомъ. Сежь великій поступъ въ лѣченю, що выходить въ користь терпячои людскости, черезъ те публика повинна тому навѣть бути рада. А тутъ говорить ся про якесь нѣбы затроюванє.

Що нѣякого затроєня тутъ нема и не може бути, выходить зъ того, що лѣкарь за свôй поступокъ зъ хорымъ вôдповѣдає передъ карнымъ закономъ, — вже не кажучи про вôдповѣдь передъ власною совѣстію и власнымъ интересомъ, залежнымъ безусловно вôдъ довѣрія публики. Врештою, тутъ є й можливôсть строгои контролѣ навѣть зъ боку публики, божь, пôсля закона, кождый лѣкъ, єго скôлькôсть и способъ приготовленя, мусить бути точно записаный и запротоколованый въ аптицѣ, де кождый має право вглянути въ книжку и переконати ся, що то за лѣкъ и чи можливе було затроєнє нимъ.

Що мимо вживаня высше згаданои методы лѣченя, на жаль, ще тôлько хорыхъ умирає, — есжь прецѣ не вина тыхъ лѣкôвъ и лѣкарѣвъ, — котрыхъ провôдна гадка єсть помогти хорому, а не вбивати єго, — вина самои страшнои слабости, що мимо всякихъ напруженъ зъ боку лѣкарѣвъ усе таки ще бере 50% ба навѣть до 70% жертвъ.

Що до поголоски про хапанє силомôць усякого такого до бараковъ холєричныхъ и за

---

1)

При самôмъ жерелѣ.

Новеля Генриха Сѣнкевича.

Я вчерашный студентъ и мôй дипльомъ доктора фільософіѣ ще не засохъ — то правда. Не маю такожь нѣ становища нѣ маєтку. Цѣлый мôй маєтокъ складає ся зъ досить лихого двôрка зъ огородомъ и кôлькасотъ рублѣвъ доходу, — тому я розумѣю, що не хотѣли за мене выдати Толѣ, — алежь они мене притôмъ спонев ѣряли.

И длячого? Що таке я зробивъ? Ото принѣсъ я мовь на долони серце дуже чесне и сказавъ такъ: „Дайте менѣ єѣ, а я вамъ буду найлучшимъ сыномъ и до смерти не буду годенъ вамъ вôдплатити ся, а єѣ буду на рукахъ носити, любити и боронити“.

Правда, що я сказавъ се по дурному, не своимъ голосомъ, гикаючи ся и не годенъ вôддыху найти. Однакъ вы видѣли, що душу зъ себе вытягаю, що моими устами промавляє таке чуте, якого що дня не можна стрѣнути на свѣтѣ — и єсли вы навѣть постановили вôдмовити, то чому не вôдмовили вы менѣ, якъ люде добри̂, що мають троха милосердя въ серци, лише споневѣряли мене?

Вы нѣбы христіяне, вы нѣбы идеалісты, звôдки могли вы знати, що я зроблю, выйшовши вôдъ васъ по такôй розмовѣ? Хто вамъ сказавъ, що я собѣ въ лобъ не стрѣлю, разъ длятого, що не буду мôгъ жити безъ неѣ, а по друге, що така рôзниця мѣжь тымъ, що голосить ся яко засада, а мѣжь вчинками въ житю, таке фарисейство и така ложь менѣ въ головѣ не помѣстить ся? Чому не було вамъ жаль мене на секунду? Атже й мене навѣть не годить ся доптати безъ причины, атже й мене шкода! Може бы й я, коли бы не вы, доказавъ чогось на свѣтѣ. Я молодый, ще майже студентъ, безъ маєтку, безъ становища — добре! Але, бачите, передô мною будучнина и, єй Богу, не знаю, чому вы въ ню наплювали.

Ти̂ ледови̂ лиця! Те згôрдне обуренє!... Кôлька днѣвъ тому було бы менѣ и на думку не прийшло, що ти̂ люде зможуть такими бути: — „Мы мали васъ за чесного чоловѣка, а вы насъ перехитрили, вы надужили нашого довѣря“ — отъ слова, котрыми вдарили мене въ лице, наче батогомъ. На хвильку передъ тымъ такъ щиро поздоровляли мене зъ дипльомомъ, якъ бы я бувъ ихъ сыномъ — и ажь коли я, поблѣдши зô зворушеня, сказавъ имъ, що було менѣ найбôльшою принукою въ праци, щирôсть и усмѣхи згасли, ихъ лиця захололи, повѣяло вôдъ нихъ морозомъ — и показало ся, що я „надуживъ ихъ довѣря“.

И такъ мене роздратували, обдурили, здоптали, що черезъ хвилю и менѣ самому здавало ся, що я вчинивъ щось нечесне и що справдѣ перехитривъ ихъ.

Але якимъ способомъ? Що се таке? Хто кого звѣвъ и хто грає ролю безличного чоловѣка? Або я зовсѣмъ збожеволѣвъ, або въ тôмъ, що хтось любить чесно и хоче вôддати душу, кровь, працю, нема нѣчого пôдлого. Єсли ваше обуренє було правдиве — то хтожь ту дурень?

Ахъ! и *ты* мене звела, мене, що я на тебе такъ числивъ. Они менѣ сказали: — „Мы певни̂, що наша донька нѣякъ не дала вамъ права до такого поступку“. А вжежь, я не перечивъ. И прийшла потôмъ та „донька“ зô всею бездонною байдужностю добре выхованои панны, спустила очи до землѣ и ледви вымовила, що навѣть не розумѣє, звôдки менѣ могла прийти така думка.

Не розумѣєшь? Послухай мене, панно Толю: ты не сказала менѣ, що мене любишь — то правда! Не маю реверсу зъ твоимъ пôдписомъ, а хочь бы й мавъ, то бы не показавъ єго. Але я скажу тобѣ тôлько се: єсть якась справедливôсть, єсть якійсь трибуналъ — все одно, де — чи десь надъ хмарами, чи въ людскôй совѣсти, передъ котрымъ ты мусишь признати ся: сего чоловѣка я звела, сего чоловѣка вôдкинула вôдъ себе, сего чоловѣка выдала на позорище и на нещасте.

Чи ты вôдваги не мала, чи серця? — не знаю, але звела ты мене страшно. Люблю тебе ще, не стану тобѣ дорѣкати, але бачишь де йде о погубу або о ратунокъ чоловѣка, тамъ треба мати вôдвагу, треба, щобы щирôсть и любовь були бôльши̂ вôдъ страху. Инакше дає ся причину, що комусь бальки зъ трудомъ ставленого дому спадають на голову. Такъ й менѣ лучило ся. Цѣлу мою будучнину ставивъ я на слѣпôй вѣрѣ въ твою любовь и показало ся, що я будувавъ на пѣску, бо въ рѣшучôй хвили не стало тобѣ вôдваги, бо маючи выбôръ

троюванє его тамъ, — то се просто незнанє закона, пôсля котрого мусить ся хорого на холеру вôдокремити (räumliche Isolirung) и вôддати пôдъ доглядъ лѣкаря, а тôлько въ разѣ конечности такі хорі мають бути забираны до холеричныхъ бараковъ для дальшого лѣченя. Зъ того ясно, що, по закону, хорого має ся брати до холеричного шпиталю тôлько въ такôмъ разѣ, коли нема можности его вôдокремити пôсля вымогôвъ закона, котрый має на цѣли запобѣгти розширеню слабости. То значить: у кого є бодай двѣ комнаты або хоть шопа, щобы можна вôдокремити хорого вôдъ здоровыхъ: хто має досыть засобôвъ на те, щобы заплатити собѣ лѣкаря, кошты лѣченя и приписаной закономъ десинфекціѣ (т. є зробити холеричну заразу нешкôдливою) — той, розумѣє ся само собою, лишаєсь дома и про якесь насильне хапанє до холеричныхъ бараковъ не може бути й бесѣды. Прецѣ и доси брало ся до холеричныхъ бараковъ тôлько такихъ хорыхъ, котрі, якъ выходить зъ того, що высше сказано, не мають дома о чôмъ лѣчити ся. Власне найголовнѣйше є то, що въ баракахъ чи шпиталяхъ холеричныхъ лѣчать и годують и дозирають бѣдныхъ цѣлкомъ за дармо, на кошть державы, бо анѣ родина, анѣ громада не буде за нѣкого платити. Зрештою, якъ бы лише въ самôй Коломыи выбухла бôльша холера и всѣхъ мало бы ся брати до холеричныхъ бараковъ, то не стало бы може такихъ зъ двацять бараковъ, якій є теперь въ Коломыи.

Що до затроюваня воды въ Прутѣ, то ся чутка пôйшла, здаєсь, вôдси, що коломыйскій маґістратъ порадивъ, для охороны вôдъ холеры, межи иншимъ не купати ся въ Прутѣ. Заказу нѣякого нема. Дръ Кобриньскій каже, що не знає близшихъ причинъ сеи рады, и думає, що заказъ той основує ся лишь не здогадахъ, що вода въ Прутѣ може бути затроєна; вôнъ однакожь сумнѣває ся, чи й самъ Кохъ знайшовъ бы въ Прутѣ зародки холеры. Вôнъ каже противно, що купелѣ, а ще такі якъ Прутові, належать до охоронныхъ средствъ противъ холеры. Бажь знаємо, що вода очищує тѣло, вменшує надвыжку горяча, що власне при теперѣшной спецѣ єсть дуже пожаданє; далѣ: вода вплыває усмиряючо на систему нервовый, котрый власне, въ часѣ холеры є дуже напруженый; побуджує обѣгъ крови, додає апетиту, тымъ робить чоловѣка бôльше вôдпорнымъ противъ усякои слабости, а тымъ самымъ и холеры, божь знаємо, що не всѣ, навѣть такі, що день и нôчь стыкають ся зъ хорыми на холеру, не конче западають на сю епідемію. Наконець поручає дръ Кобриньскій своимъ особистымъ клієнтамъ, щобы не бояли ся и купали ся въ Прутѣ.

Переглядъ політичный.

Найдост. Архикнязь Альбрехтъ выѣде дня 31 с. м. зъ Вѣдня на маневры пôдъ Ярославомъ.

Въ кругахъ вѣденьскихъ пôдносять, що перша помôчь державна для потерпѣвшихъ вôдъ повени мусить обмежити ся на хвилеву помôчь въ наглôй потребѣ. Якась акція на бôльшій розмѣры противилась бы конституціи. Рѣчею парляменту єсть ухвалити бôльшу помôчь а рѣчею правительства дати помôчь въ першôй хвили. Помôчь, яку держава дала вже теперь Галичинѣ, вôдповѣдає дотеперѣшнымъ данымъ о станѣ недостатку.

На межинароднôмъ торзѣ збôжевôмъ, якій розпочавъ ся оногды у Вѣдни, сконстатовано, що Галичина выказує слабе середне жниво. Въ наслѣдокъ зливъ бараболѣ по части зôгнили. На зборахъ участниковъ торгу явили ся межь иншими такожь репрезентанты міністерствъ рôльництва и войны.

Пôсля дотеперѣшнои диспозиціѣ поѣде цѣсарь нѣмецкій зъ угорскихъ маневрôвъ по короткôмъ побутѣ въ Шенбрунѣ просто черезъ Кіль до Ґотенбурґа и не поступить Копенгаґи.

Зъ Санъ-Себастіяно въ Испаніи надъ Біскайскимъ заливомъ и недалеко вôдъ французскои границѣ доносять, що тамъ прийшло вчера до грôзныхъ розрухôвъ. Треба знати, що три провінціи біскайскі: Біская, Алява и Ґвіпузкоа мали зъ давенъ давна свои окремі права, свою коституцію, звану „фуеросъ". Здає ся, що теперѣшне правительство хотѣло зробити якусь змѣну въ тыхъ правахъ — зъ телеґрамъ годѣ ще знати, о що властиво ходило — бо въ Санъ-Себастіяна зôбрало ся передъ палатою, де мешкавъ міністеръ Сеґаста, множество народу и пôдняло крикъ: „Нехай живуть фуеросъ! Прочь зъ Саґастою!" Демонстранты зажадали, щобы музика войскова заграла имнъ Басковъ а коли она того не зробила, обкидано еѣ камѣнемъ. Тогды выступило войско и почало стрѣляти та убило 4 людей а 30 покалѣчило. Въ мѣстѣ настало велике розярене. Королева-реґентка лагодить ся вертати до Мадриду а до Санъ-Себастіяно мають бути высланї корабль воєнні и буде оголошеный станъ облоги.

Новинки.

Львôвъ дня 29 серпня.

— **Для потерпѣвшихъ вôдъ повени** зôбравъ уже львôвскій комітетъ ратунковый 9397 зр. 55 кр. и 100 кільо кукурузы. Ґр. Кароль Лянцкороньскій давъ 3000 зр. на ту цѣль.

— **Стіпендія.** Бл п. о Николай Дебельскій, парохъ въ Ключевѣ великôмъ, передавъ Народному Домови въ початкахъ 70 тыхъ рокôвъ свою асекураційну полісу на житє, выставлену на 2000 зр. зъ порученємъ, щобы Народный Дôмъ оснувавъ по его смерти фондъ стіпендійный зъ тои сумы. Тую суму пôднявъ уже Народный Дôмъ и выготовивъ актъ фундаційный. Стіпендія буде выносити 75 зр. рôчно и призначена въ першôмъ рядѣ для студентôвъ техніки, або ученикôвъ высшихъ школъ реальныхъ своякôвъ покôйного, а въ недостачѣ ихъ и для другихъ ученикôвъ Русинôвъ и греко кат обряду.

— **На засѣданю комітету** института руского товариства педаґоґічного у Львовѣ зъ дня 25 серпня с. р. принято дальше слѣдуючихъ ученикôвъ: въ приготовляючои: Осипа Терлецкого, сироту по священику зъ Стрыйского; Танчакôвского Михайла сына священика зъ Дунаєва; зъ першои клясы: Романа Криницкого, сына священика зъ Бобятина; зъ II клясы: Тадея Шведицкого, сына священика зъ Старого села; зъ V. клясы: Осипа и Ивана Танчакôвскихъ, сынôвъ священика зъ Дунаєва; зъ VI. клясы: Андрея Козловского сына мѣщанина зъ Бучача, Олексу Гриневецкого, сына священика зъ Мельнича, Юліяна Криницкого, сына священика зъ Бобятина; зъ VIII. клясы: Володимира Кувицкого сына священика зъ Орѣхôвця; зъ семинаріѣ учительскои: Стефана Кретового, сироту по господарѣ зъ Пôдгайчикъ.

— **До рускои бурсы въ Тернополи** принято 60 питомцѣвъ або даромъ або за доплатами, пôсля змоги. Всѣхъ компетентôвъ о принятє до бурсы було ажь 197.

— **На будову руского-народного театру** зложили: О. Андрей Децко зъ Луки 12 зр, зôбраныхъ въ домѣ о. Сев. Полявьского зъ Мокрянахъ при обрядѣ миропомазаня Сев. Савчака, сына о. Ив Савчака; п. Тад Лучакôвскій, правникъ зъ Тернополя 1 зр. 10 кр. и о. Чичиловичъ 10 зр. 60 кр, зôбрані на весѣлю п. Нав. Чабана зъ п. Олимпіею Панôвною въ Тулиголовахъ.

— **Стація зелѣзнича Турка** на шляху Львôвъ Чернôвцѣ, замкнена зъ днемъ 21 серпня зъ огляду санітарного. Стація замкнена ажь до вôдкликаня

межи лихимъ гуморомъ своихъ родичѣвъ, а моєю недолею, ты выбрала мою недолю.

Коли бы ты менѣ при тôй розлуцѣ осталась була такою, за яку я тебе мавъ, було бы менѣ теперь лекше, я мавъ бы потѣху и надѣю. Чи ты знаєшь, що все, що я вôдъ кôлькохъ лѣтъ робивъ, робивъ я то задля тебе и для тебе? Працювавъ я справдѣ якъ вôлъ, недосыплявъ по ночахъ, подоставав якісь медалѣ и дипльомы, тобою живъ, тобою вôддыхавъ, о тобѣ думавъ. И ось теперь передо мною пустка, въ котрôй выє смутокъ, мовь собака. Нѣчого менѣ не остало ся.

Цѣкавый я, чи тобѣ се хочь разъ до головы прийде?

Але певно розважнї родичѣ вытолкують тобѣ, що я студентъ и що то є моя дурна екзальтація. Колибъ я ще справдѣ бувъ студентомъ, то мôгъ бы вôдповѣсти, якъ шекспирôвскій Шайльокъ: „Невжежь мы не такі самі люде, якъ и вы? Коли насъ заколете, чи не плыве зъ насъ кровь, а коли насъ скривдите, чи не плывуть намъ сльозы?" То все одно. Чимъ хто є, не вôльно его кривдити! Моя екзальтація дурна чи не дурна, такожь не дає нѣкому права знущати ся надъ мною. Добре, що вже сей нинѣшный свѣтъ, ся велика бездушна будова, зложена зъ глупоты, брехнѣ и фарисейства, пукає и розпадає ся, бо годѣ на нѣмъ жити.

Я маю собѣ теперь часъ; зôставъ собацѣ на потѣху докторомъ фільозофіѣ, отже яко фільозофъ роздумую надъ рôжными людскими вôдносинами, котрі що лише такъ сильно на менѣ вôдбили ся. Вамъ, людямъ такъ званымъ розважнымъ, досыть того, коли вынайдете пусте слово, бездушну назву на рѣчь, а що тамъ хтось голову наложить задля сеи рѣчи — менше о те. Екзальтація! Що менѣ за потѣха зъ назвы, коли въ менѣ вôдъ того все до горы коренемъ обертає ся? Що поможете менѣ своимъ словаремъ? Вы при тôмъ вôдмавляєте права истнованя всему, чого не вôдчуваютъ вашї затупѣлї нервы. Коли вамъ зубы выпадуть зô старыхъ щокъ, вы перестаєте вѣрити въ бôль зубôвъ. По вашому, ревматизмы то справдѣ щось поважне; ревматизмы справдѣ болять, але любовь то лише екзальтація! Коли тôлько се прийде менѣ на думку, єсть у менѣ двоє людей: оденъ — сей вчерашный студентъ, котрый въ имя новыхъ часôвъ хоче бити обухомъ въ людску дурноту; другій — чоловѣкъ глубоко скривдженый, котрому хоче ся клясти и плакати. Такъ годѣ жити.

Досыть маємо того идеалізму въ словахъ, а утилітаризму въ дѣлахъ. Приходить такій часъ, въ котрôмъ або треба поступати вôдповѣдно до засадъ, або мати вôдвагу голосити засады такъ само цинічні, якъ поступки. Оденъ Богъ знає, кôлько разôвъ чувъ я вôдъ родичѣвъ Толѣ, що маєтокъ не становить щастя, що характеръ бôльше вартъ якъ богацтво, що спокôй совѣсти найвысше добро. Такъ? А отъ я маю и троха характеру и богато працѣ и спокôйну совѣсть и молодость и любовь, — а таки выкинули мене зъ тымъ всѣмъ за дверѣ; а якъ бы я нинѣ выгравъ на льотеріи пôвъ міліона — завтра дали бы *еѣ* менѣ зъ радостію. Завтра прийшовъ бы ту еѣ батько и обнявъ бы мене — я присягъ бы, що такъ було бы.

Хто хоче бути купцемъ, то нехай хочь умѣє числити, але вы, люде нѣбы тверезі, навѣть того не вмѣєте. Ся ваша тверезость, сей вашъ розсудокъ обманює васъ. Не вмѣєте рахувати — чуєте мене! Не кажу сього въ горячцѣ, то зовсѣмъ не чудацтво. Любовь єсть, истнує, отже треба еѣ признати справдѣшною вартостію. Коли бы прийшовъ якій ґеніяльный математикъ, обчисливъ бы вамъ еѣ на грошѣ — и ажь тодѣ схопили бы ся вы за головы, що то за богацтво! То рѣчь такъ само позитивна, такъ само реальна, такъ само необхôдно потрѣбна, якъ грошѣ. Рахунокъ простый: житє тôлько варте, кôлько въ нѣмъ щастя, а чей же то величезный капіталъ, невычерпане жерело щастя. Сежь те саме, що здоровле и молодость. А вамъ такі прості рѣчи въ головѣ не мѣстять ся. Повтаряю ще разъ: не вмѣєте рахувати! Міліонъ вартъ міліонъ и анѣ грôшь бôльше; а вамъ здає ся, що крôмъ того ще вартъ тôлько, що все инше добро житя. Задля такои похибки вы блукаєте у свѣтѣ зовсѣмъ штучнôмъ, не бачите рѣчи у дѣйстныхъ розмѣрахъ и помыляєте ся що до цѣнъ. Вы романтики, але вашъ романтизмъ поганый, бо грошевый, а до того и шкôдливый, бо ломить и псує житє не лише людямъ, котрі васъ не обходять, але и вашимъ власнымъ дѣтямъ.

Толи було бы добре зô мною; була бы щаслива! Отже коли такъ, то чогожь вамъ

— **Будынокъ судовництва у Львовѣ** вôдданый уже до ужитку урядового. Въ суботу звиджували сей будынокъ Найд. Архикнязь Леопольдъ Сальваторъ зъ Женою и п. Намѣстникъ ґр. Бадені.

— **Выкладъ ветеринаріѣ.** Заходомъ покутского вôддѣлу Товариства господарского вôдбувъ ся у Снятинѣ въ часѣ вôдъ 8 до 17 серпня популярный курсъ ветеринаріѣ. За той часъ набули слухачѣ богато практичныхъ вѣдомостей, потрѣбныхъ для кождого господаря. Слухачѣвъ було зъ 30, мѣжь тыми 10 учителѣвъ народныхъ и 10 оглядачѣвъ худобы, котрѣ брали запомоги зъ касы Выдѣлу повѣтового. Выкладавъ дръ Баранскій, професоръ школы ветеринаріѣ у Львовѣ. Подôбнѣ выклады повиннѣ уряджувати ся по всѣхъ мѣсточкахъ

— **Страшный день — 17 серпня с. р.** Зъ рôжныхъ сторôнъ Галичины надôслано намъ вѣсти о страшныхъ шкодахъ, якихъ наробили громы одного дня 17 с. м. и то, здає ся, всюды пополудни або вечеромъ. Тѣ шкоды и смерти вôдъ громôвъ — то сумный причинокъ до шкôдъ вôдъ поленей. Мѣсяць серпень 1893 року останесь ся на довго въ памяти людей. Подаємо всѣ вѣсти, намъ присланѣ. Дня 17 с. м. вечеромъ ударивъ грôмъ въ шпихлѣрь дворскій въ Озѣрнѣ, заваливъ его и наробивъ шкоды на 7100 зр. Згорѣло збôже за 3590 зр., бочки оливы за 125 зр. и знаряды господарскѣ. Шкода була въ части обезпечена. — Дня 17 с. м. вечеромъ ударивъ грôмъ въ стайню дворску въ Гологорахъ. Згорѣла стайня, знаряды, 28 штукъ рогатои худобы, 18 коней и двѣ безроги. Шкоды ще не обчислено. — Того самого дня въ Гарбузовѣ ударивъ грôмъ также у стайню дворску. Въ огни згинуло 22 коней, 20 овець, корова, упряжь и всякѣ знаряды рôльничѣ Шкода бôльша якъ 5000 зр. — Въ Бѣлôмъ згорѣла вôдъ грому шопа В. Савиньского; шкода 100 зр. — Въ Гребляхъ спаливъ грôмъ цѣлу загороду В. Коньора; шкода 760 зр. Въ Глиннахъ згорѣла цѣла загорода Якима Савчака; шкода 300 зр. — Въ Чорнôй на Мазурахъ наробивъ грôмъ шкоды на 150 зр., а въ Шаленику въ равскôмъ повѣтѣ на обшарѣ дворскôмъ шкоды на 500 зр. Зъ самого каменецкого повѣта доносять намъ о такихъ пригодахъ того дня: Дня 17 с. м. пôдчасъ страшнои тучѣ спаливъ грôмъ фôльваркъ у Вôльцѣ сушаньскôй въ частиною зôбраного збôжа, машею и машиною до молоченя. Въ Дмитровѣ забивъ Тацьку Тушицю, матѣрь 3 дѣтей и спаливъ стодолу Мих. Федука, вôдъ котрои заняли ся и згорѣли будынки Гната Мацяха, Марка Зварича и Ивана Мостового. Въ Оглядовѣ забивъ грôмъ двѣ штуки худобы, а 10 поразивъ. Въ Холоєвѣ забивъ паробка дворского Дмитра Курилу и поразивъ робôтницѣ Рахелю Шпроцеръ и Ройзу Куріеръ. Въ Желеховѣ малôмъ згорѣли будынки дворскѣ, часть збôжа, машина до молоченя и 10 возôвъ господарскихъ. — Подôбнѣ нещастя були и въ инших сторонахъ и то въ цѣлôй Галичинѣ Дня 17 с. м. въ Трестяници долиньского пов. ударивъ грôмъ въ хату Степана Смоляка, забивъ его жѣнку Марію и спаливъ ще двѣ загороды; шкода 1000 зр. — Дня 17 с. м. убивъ грôмъ жѣнку начальника громады у Феглонѣ, Феську Бродникъ. — Въ Живци грôмъ поразивъ тажко трехъ робôтникôвъ зелѣзницѣ; они сховали ся передъ бурею до огрѣвальнѣ и тамъ ихъ грôмъ напавъ; дивно що нѣгде слѣду въ него не найшли. — Въ Станишевскôмъ въ кольбушôвскôмъ повѣтѣ убивъ грôмъ парôбка, два волы и корову, котрѣ вôнъ гнавъ до дому. — Того самого дня померли вôдъ грому Данило Бодакъ у Скварявѣ; въ Стремильчу Якимъ Олѣйникъ; въ Рудѣ заробôтниця Марія Радомска; въ Терногорѣ господарь Иванъ Завôлъ; въ Островѣ Григорій Калишь и сынъ на поли; у Волици Комаровôй настухъ Стефанъ Проць, въ Радванцяхъ Мартоха Фарина. Въ Сѣльци згорѣла тогды вôдъ грому цѣла загорода Кондрата Затхея. У Воднôй въ Хшанôвскôмъ пов. померла также одна особа вôдъ грому. Такого то нещастя наробили громы за оденъ день. Самыхъ людей — после тыхъ вѣстей, якѣ мы одержали — згинуло того дня разомъ 14, а пять є пораженыхъ. — И иншѣ двѣ сего мѣсяця принесли декому огонь або й смерть; про новѣнъ и казати нема що, се нещастя вже знане. Дня 11 с. м. забивъ грôмъ пастушку Катерину Гукъ въ Броници на пасовиску, а въ Буркановичахъ спаливъ стодолу и хлѣвъ Данила Гудимы. — Дня 23 с. м. ударивъ грôмъ въ хату Демка Лещишина въ Княжу и забивъ самого господаря.

— **Зъ Монастирска въ косôвскôмъ повѣтѣ** пишуть намъ: Ще дня 5 липня с. р. тутешный селянинъ Михайло Шведюкъ вышовъ зъ дому свого — якъ казавъ — до лѣса по дрова на опалъ и якъ пôшовъ, та пропавъ. Шукали его по лѣсахъ, та не могли найти. Ажь 16 серпня с. р. отже близько шѣсть недѣль по тôмъ, якъ вышовъ зъ дому, найшли его тѣло, а радше не тѣло, лише майже самѣ кости его, повѣшенѣ на буцѣ. Шведюкъ бувъ пяницею, лишивъ вдову и 3 малолѣтныхъ дѣтей. Слѣдство зарядженє косôвскимъ старостовомъ выказало, що Шведюкъ самъ повѣсивъ ся.

— **Нещаснѣ пригоды.** На шляху зелѣзницѣ межи Жовквою а Мацошиномъ упавъ пôдъ колеса вôзка зелѣзничого доворець шляху Иванъ Стопа. Колеса здавили ему животъ и нирки такъ, що ледви чи жити буде. — Въ Семьковици въ равскôмъ повѣтѣ попарила ся 11 мѣсячна дитина Андрѣя Зелиньского окропомъ такъ, що небавомъ померла. — Дня 31 липня с. р. була велика буря въ стрыйскôмъ повѣтѣ. — Въ Климцю дорогою попри лѣсъ шла селянка Софія Хромлякъ. Нараз буря звалила на неѣ бука и той забивъ еѣ на мѣсци. — Въ копальни угля въ Яворжнѣ обôрвала ся дня 19 с. м. скала и засыпала занятого верченємъ дѣръ гôрника Юрія Сестрѣнку зъ Домбровы. Скала зранила ему тажко голову и зломила ногу.

— **Потопили ся.** По великихъ зливахъ усунула ся дня 12 с. м. земля надъ потокомъ Литятиньскимъ а идучій тамтуды 15 лѣтный хлопець Василь Ковальчукъ зъ Сарамьчукъ въ бережаньскôмъ повѣтѣ зôсунувъ ся разомъ зъ землею до потока, въ котрôмъ вода прибула, и втопивъ ся. Нежывого хлопця выкинула вода на берегъ. — Въ Медвѣжи дрогобицкого повѣта на березѣ рѣки дня 3 с. м пасъ гуси Гринь Совякъ, семилѣтный сынъ Онуфрія Совяка, и зъ власнои неосторожности упавъ до воды. Здалека бачили се люде и стали бѣчи на ратунокъ, але вже було за пôзно; вытягли его нежи вого. — Въ захôднôй Галичинѣ втопило ся четверо дѣтей, головно зъ причины недогляду родичѣвъ.

— **Жидôвскій лѣкъ на холєру.** Въ Делятинѣ, де якъ звѣстно, ширить ся холера вже вôдъ кôлькохъ тыждневъ, значать жиды вуглемъ на своихъ домахъ хрестики и пишуть на дверехъ: „Шойнъ ду ґевейнъ" (вже тутъ була), гадаючи, що тымъ способомъ вôджենуть вôдъ хаты пошесть.

— **Звѣръ — не сынъ.** Въ Туринцѣ жовкôвского повѣта побивъ сынъ стару матѣрь свою такъ, що та залита кровю зôмлѣла Ишло имъ о ґрунтъ якійсь. До села прийшла заразъ комісія и лѣкарь оглянувъ нещасну матѣрь. Мала кôлька глубокихъ ранъ и поломанѣ ребра. Розумѣє ся, заразъ взяли звѣрского сына до вязницѣ.

— **Убійство въ церквѣ.** Въ Монпелію въ церквѣ св. Анны стрѣляла передвчера одна 60 лѣтна женщина зъ револьверу до загально поважаного нотаря Жана, котрый сейчасъ вôдъ куль померъ. Дѣяло ся се пôдчасъ службы божои. Убійниця не хоче подати причинъ убійства

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха** за минувшiй добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 28 серпня до 12 год. въ полудне дня 29 серпня: Середна теплота була + 12·5° Ц., найвысша + 16·0° Ц. вчера по полудни, найнизша + 10·0° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (762). Вѣтеръ буде всхôдный, середна теплота остане ся + 16·0° Ц., небо буде захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 28 серпня: пшениця 8·50 до 9·—; жито 6·25 до 6·50; ячмѣнь 5·50 до 6·75; овесъ 6·25 до 7·—; рѣпакъ 13·— до 13·50; горохъ 7·25 до 10·—; вика —·— до —·—; насѣнє льняне —·— до —·—; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 5.75 до 6·25; гречка —·— до —·—; конюшина червона 60·— до 70·—; бѣла 65·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 24·— до 26·—; анижъ 33·— до 34·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль 125·— до 150·—; спірітусъ готовый 16·— до —·—

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 29 серпня. Архікняг. Стефанія зъ донькою вернула вже зъ подорожи и приѣхала тутъ пароходомъ зъ Лінцу. На дворци повитано еѣ сердечно.

Будапештъ 29 серпня. Вѣсть розпущену ґазетою Pesti Naplo, будьто бы тутъ сконстатовано оденъ выпадокъ азійскои холєры, заперечують зъ компетентнои стороны. — Въ бачьбодроґскôмъ комітатѣ було 10 выпадкôвъ занедужаня а 5 выпадкôвъ смерти на холєру, въ сабольцкôмъ комітатѣ 12 и 10, въ Уґочи 2 и 1, въ Береґу 8 и 5, въ Землинѣ 9 и 5, въ Клявзенбурзѣ 6 и 4, въ кунсольноцкôмъ комітатѣ 15 и 11, въ Бекешу 1 и 1, въ Чонґрадѣ оденъ выпадокъ смерти а въ Бігарѣ оденъ выпадокъ занедужаня на холєру.

Будапештъ 29 серпня. Въ Браилѣ було 11 выпадкôвъ занедужаня на холєру, въ Сулинѣ 3, въ Ґалацу 3, въ Фетешти 14, въ Каляраші 1; въ загалѣ померло 22 людей а 8 подужало, 104 позôстають ще въ лѣченю.

Кіль 29 серпня. Арештовано тутъ двохъ Французôвъ пôдозрѣныхъ о шпѣгуньство, котрѣ приѣхали були найманымъ анґлійскимъ кораблемъ.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій.**

бôльше треба? Не кажѣть менѣ, що она бы й сама мене вôдкинула. Якъ бы не те, що выхованємъ убили вы въ нѣй всю самостойнôсть, всю волю, щирôсть и вôдвагу, не сидѣвъ бы я теперь самотный зъ головою, що менѣ зъ болю трѣскає. Нѣхто не дививъ ся Толи въ очи такъ, якъ я — и нѣхто не знає красше, що чула и якою була бы, коли бы вы не затроѣли еѣ душѣ.

А теперь я стративъ и еѣ и разомъ зъ нею богато инших рѣчей, котрыми жие ся якъ хлѣбомъ, а безъ котрыхъ умирає ся. Ой, вы, що могли бути моими родичами, и ты моя втрачена жѣнко! Часомъ здогадую ся, що вы мабуть не здаєте собѣ справы зъ того, що вы зробили зô мною, бо инакше прислали бы вы ще по мене. То не може бути, щобы вамъ не було жаль мене....

Що менѣ зъ закидôвъ! Правда по моѣй сторонѣ! Те все, що я написавъ, есть дѣйстна правда, але та правда не верне вже менѣ Толѣ.

И въ тôмъ есть пропасть, — бо менѣ въ головѣ не може помѣстити ся, якимъ способомъ справедливôсть и правда до нѣчого не можуть придати ся. А менѣ те все до нѣчого, зовсѣмъ до нѣчого! Чейже свѣтъ має бути такъ само зорґанізованый, якъ людскій умъ — отже звôдки та незгôдность? Єсли есть инакше, то треба вѣчно жити власными путаницями. Не можу писати дальше.

(Дальше буде).

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.